

Svenka SAVIĆ (Novi Sad)

ANALIZA DISKURSA POSVETA: prilog istraživanju formulaičkih tekstova

Pod terminom *posveta* podrazumevamo rukom pisan tekst na knjizi ili štampanom radu upućen osobi kojoj se poklanja licem u lice. O tom tipu teksta u domaćoj literaturi izostaju podaci do danas. Cilj je interdisciplinarne analize tekstova posveta u ovom radu¹ da se sistematizuju različiti postupci pisanja posveta u akademskom okruženju i na osnovu toga predlože pravila upotrebe za srpski jezik.

Analiziraju se tekstovi posveta različitih osoba posvećivane jednoj istoj ženskoj osobi (autorki ovoga rada) tokom 50 godina (1954 - 2004) na srpskom jeziku i na stranim jezicima (pre svega, engleskom, zatim nemačkom, ruskom). Ukupan korpus čini 135 posveta (83 koje pišu muške osobe i 47 ženske, zatim posvete koje pišu muškarci i žene zajedno, ukupno 5). Jedinica analize je ukupan rukom pisan tekst posvete koji najčešće čine četiri dela: identifikacija primaoca posvete, odnos primalac - autor, identifikacija autora posvete, mesta i vremena (primer: *Svenki srdačno, Mira, Novi Sad, 17. 7. 1978*).

Autor/ka² piše tekst posvete primaocu birajući iz inventara raznih mogućnosti neku koja odgovara nameri u datoj situaciji, kontekstu i primaocu. Analiziraju se delovi teksta, sintaksička organizacija i leksički izbor. Rezultati se interpretiraju interdisciplinarno, s vođenjem računa o kulturnim i društvenim faktorima. Značenje posvete se tumači na osnovu interakcije jezičkih i nejezičkih elemenata. Ustanovljava se zavisnost ovog tipa teksta od pola osobe koja posvetu piše.

Empirijski podaci sakupljeni tokom 50 godina ne pokazuju promene u šemi posvete, što je očekivano, budući da je u pitanju formulaički tip teksta (kao što su komplimenti, pozdravi, izrazi saučešća i sl.). Zaključuje se da je za pisanje teksta posvete od najveće važnosti interakcija tekstualnih i vantekstualnih delova.

Rezultati se mogu iskoristiti za praktičan rad sa strancima koji uče srpski jezik, za teorijska poređenja tzv. formulaičkih izraza u jeziku, a na osnovu podataka u srpskom.

ključne reči: analiza diskursa, formulaički izrazi, kontekst, kultura, posveta.

---

¹ Zahvaljujem na primedbama na prethodnu verziju ovoga rada: Mirjani Jocić, Ivani Antić, Veri Vasić.

² Osobu koja daruje knjigu ovde zovemo *autor/ka* - osoba koja piše posvetu, a *primalac* je osoba koja je dobija (mogu biti dve osobe, kao što je, na primer, bračni par, ali i grupa).

Uvod

Analiza diskursa bavi se dominantno upotrebom jezika, govorenog ili pisanog. U okviru ovog interdisciplinarnog istraživanja *upotrebe* jezika aktuelne su različite teorije (Savić, 1993). U ovom radu osnovni je teorijski pristup zasnovan na dostignućima teorija o jezičkoj delatnosti: koristeći se jezikom delujemo na druge u saglasnosti sa našom namerom da izrazimo odnose (kao što su, na primer, komplimenti - kojima uspostavljamo dobar odnos; izvinjavanje - kojim nanovo uspostavljamo narušen odnos). Za ove namere u raznim jezicima postoje jezički izrazi, manje-više formulaičnog sklopa, kao što su, na primer: pozdravi, komplimenti, izvinjavanje, kletve, psovke, blagoslovi, izrazi saučešća i sl. To znači da izvorni govornici, u zavisnosti od namere i konteksta, odabiraju iz inventara svog jezika jednu od više mogućnosti. Potrebno je najpre istraživati, zatim popisati inventar mogućnosti i, eventualno, predložiti ih u srpskom jeziku za date situacije i sagovornike, s vođenjem računa i o neverbalnim faktorima.

Pod terminom *posveta* ovde podrazumevamo rukom pisan tekst na nekom štampanom materijalu, knjizi ili separatu (u daljem tekstu knjizi) upućen osobi kojoj se knjiga poklanja (najčešće) lično. Posveta je izraz prisutnosti i pozitivnog odnosa osobe koja posvetu daje sećanja radi: srdačno, prijateljski, s ljubavlju, iz zahvalnosti. U osnovi čina je davanje (darivanje). Po toj osnovnoj nameri ovaj tekst pripada onim tipovima koji služe za uspostavljanje, održavanje i/ili produžavanje dobrih odnosa među osobama (kao što su spomenari, čestitke i sl.) u cilju održavanja prijateljstva.

Ovi su tekstovi deo kulturnog koda. Darivanje, kao izraz dobre volje da se uspostavi i održi saradnja, poznaje većina kultura i društava. U okviru postupka darivanja uvodi se nova vrednost darivanja, predmet – knjiga ili tekst čiji je autor neko drugi. Darovatelj (autor ili autorka) ostavlja na daru lični pečat: upisuje posvetu rukom kao dokaz sebstva u daru; postupak je deo kulturnog obrasca jedne sredine. Jedan tradicionalni postupak – darivanje, dobija u akademskom i profesionalnom komuniciranju određenu jezičku formu.

Cilj istraživanja

Cilj analize tekstova posveta u ovom radu je da se opiše i sistematizuje jedan korpus postojeće prakse pisanja posveta i na osnovu prikupljenog materijala sačini inventar tipičnih diskursnih, sintaksičkih i leksičkih činje-

nica na osnovu kojih se mogu predložiti pravila upotrebe „formula za posvete“ u srpskom jeziku.

Metod istraživanja

Analizira se korpus od 130 posveta (ukupan materijal se daje u dodatku na kraju teksta) koje su različite osobe (muškarci i žene) pisale, posvećivale jednoj ženskoj osobi tokom 50 godina (1954 - 2004). Posvete su pisane na srpskom jeziku i na stranim jezicima (uglavnom engleskom, zatim nemačkom i ruskom).

Jedinica analize je *ukupan rukom pisan tekst posvete* koji (najčešće) sadrži četiri osnovna dela: identifikaciju primaoca posvete, odnos autor – primalac, identifikaciju autora posvete, elemente konteksta i vremena. Uslovno ovu šemu možemo nazvati metatekstom posvete.

1	2	3	4
primalac	odnos bliskosti	autor/ka	mesto
Svenki	srdačno	Marina	Novi Sad
			vreme
			16. 6. 1968.

Tekst posvete može biti: (1) minimalan i (2) maksimalan. Minimalan tekst čine: identifikacija primaoca – autor (*Svenki, Mira; Svenki, Nila*), a njihov odnos iščitava se iz interakcije navedenih elemenata u realizovanoj sintaksičkoj organizaciji kada izostaje eksplicitna reč (*srdačno, prijateljski, s poštovanjem*). U minimalnoj formi teksta primalac može da je razume na osnovu iskustva sa tom vrstom teksta.

Maksimalna posveta nastaje kada se u datu shemu doziraju elementi bliskosti, s jedne strane uz oznaku za primaoca (*draga, naša, koleginica, profesorka, Svenka*) ili intenzivira sam odnos (*srdačno, najsrdačnije, prijateljski, sa zahvalnošću*), i kada se iskazuje prisnost ili distanca samog autora (u potpisu: inicijalom imena, nadimkom, punim imenom i prezimenom, titula i puno lično ime i prezime).

Tekstualna norma posvete omogućava doziranje – kojim se dokazuje stepen bliskosti autor – primalac. Podrazumevana je neizgovorena radnja (glagol) „poklanjam“, „darujem“, „predajem u vlasništvo“ jer je ona najčešće u samoj neverbalnoj radnji predavanja knjige iz ruke u ruku. Iskustvo autora i primaoca sa ovom vrstom darovne prakse preduslov je razumevanja radnje iz elemenata konteksta, iz nenapisanog i neizgovorenog, pa je značenje cele posvete rezultat interakcije rečenog i neizrečenog. U dvodelnoj posveti (*Svenki, Mića*) izostaje, takođe, eksplicitan kontekst vremena i mesta, ali se i on iščitava iz godine odštampane na knjizi, kao i mesta izla-

ska iz štampe (prijatelji hitaju jedan drugom da poklone knjigu po objavljivanju i da, u većini slučajeva, dobiju odgovor za sopstveni učinak - da je knjiga dobra, vredna, korisna, autoru na čast i sl.).

Delovi pisane posvete kojom autor ili autorka želi sebe da „utisne“ u štampanu knjigu (svoju ili tuđu) koju daruje i tako ostavi u sećanju (na srpskom jeziku):

- 1) Pol autora: muški (M), ženski (F); u slučaju da posvetu zajedno pišu osobe različitog pola (M/F);
- 2) Način pisanja: pisanim ili štampanim slovima;
- 3) Pisma: ćirilčno ili latinično.
- 4) Jezik (maternji) ili jezik onoga kome se piše posveta, ili jezik kojim je pisan tekst (na primer, *Tvrtko Prčić (1999)* piše na engleskom kao jeziku svoje struke).

Ovi elementi su u interakciji sa sledećim neverbanim elementima:

- (1) stranica u knjizi na kojoj je posveta (na *unutrašnjoj* stranici = U; na koricama = K);
- (2) mesto u okviru stranice na kojem je napisana (gore = G, u sredini = S, dole = D).

Na osnovu ovih kriterija sve su poruke (u priloženom dodatku) kodirane sledećim redosledom: pismo, stranica, mesto na stranici, pol osobe koja ostavlja posvetu.

Rezultati istraživanja

Rezultati se prezentuju najpre za analizu teksta (I), zatim analizu rodne perspektive u tekstu (II) i analizi neverbalnih elemenata (III).

I Analiza teksta posvete: diskursna, sintaksička i leksička

Najpre analiza mesta informacije u tekstu: na početku, u sredini, na kraju posvete.

Na početku posvete identifikuje se osoba kojoj se knjiga posvećuje: nadimkom, ličnim imenom, ličnim imenom i prezimenom, titula uz lično ime i prezime (ili nekoliko titula), inicijalom ličnog imena i prezimena. Retko se knjiga posvećuje grupi, nekada bračnom paru, ili članovima porodice (imenovanjem svakog člana).

U sredini posvete se iskazuje odnos bliskosti autor - primalac, u datom korpusu na srpskom jeziku i to redosledom učestalosti od veće ka manjoj:

srdačno/najsrdajnije (35 primera), prijateljski (17), s poštovanjem, (15), sa zahvalnošću (10), iz zadovoljstva (3), s ljubavlju (3).

Na kraju posvete se identifikuje autor/ka potpisom. Oblik potpisa zavisi od stepena poznatosti i bliskosti sa osobom kojoj posvećuje dar (knjigu ili separat), odnosno od toga koliko želi da tu bliskost izrazi u posveti, jer posvetu mogu pročitati i neke druge osobe. Stoga potpis autora posvete može biti ili veoma transparentan, ili skriven (titula, lično ime i prezime, lično ime, nadimak, autor/ka, ili inicijal/i ličnog imena, odnosno imena i prezimena, do izostanka potpisa, odnosno nečitkog potpisa). Autor(stvo) nije samo napisani potpis, to je više igra između napisanog i onog što je zajedničko sećanje ili iskustvo autora i primaoca dara, a bliže određeno ostalim podacima, kao što su vreme i mesto (koje može biti ime grada, ali i neko posebno mesto u gradu, neki poseban dan, na primer na Uskrs i sl.), što doprinosi sećanju, tačnije nezaboravu. Ovaj postupak možemo nazvati uokviravanje posvete (videti primere u dodatku tekstu).

Znatan broj autora i autorki žele da odstupe od navedene šeme i posvetu učine ličnijom. Na primer, vezuje je za aktuelni trenutak:

Za neki period života koji ne treba zaboraviti:

Za najlepše godine, izvesne i sigurne, Bogdan

Hvar, 16. 6. 8.

Za posebne odnose:

Svenki (prezime kako li ono beše? – zaboravljeno!) sustanarki, Sava Babić,

N. Sad, 28. 10. 81.

Posveta ima veze sa naslovom knjige autora koju posvećuje:

Dragoj Svenki, jednoj od prvih drugih, Ivan (Čolović, „Jedno s drugim”)

14. I. 98.

Povod za posvetu može biti u vezi sa knjigom koja se poklanja:

Rečnika, nikad na odmet! Dragoj Svenki od Relje

N. Sad, 26. 6. '00.

Neki prethodni događaj koji se povezuje sa događajem darivanja:

Svenki u znak sećanja na oktobarske susrete na temu psovanja, srdačno od autora, Dragoljub Zlatković

Pirot, 1. 09. 2001. g.

Zahvalnost za udeo u onome što je u knjizi (na primer, oni kojima je pomagala osoba kojoj se poklanja oko nekih poslova u vezi sa izlaskom knjige: literatura, štampanje, korektura...):

Hvala Vam za pomoć i za podršku koju ste mi pružili onda kada mi je bila najpotrebnija. Iv.

Posvetom se nekada želi naglasiti izuzetnost ličnosti kojoj se posveta piše:
Velikoj Svenki pregršt lepih želja. Zoran Rašković

Povod može biti događaj vezan za jedan period ili trenutak u životu važan autorki posvete:

Svenki, što me, nakon Maksimovog nestanka, povukla natrag u život, u trajni znak drugarstva – Nataša, u Novom Sadu, s jeseni 1988.

Dodajmo i napomenu da se osnovna pravila za pisanje posvete modifikuju i u zavisnosti od činjenice da se istovremeno poklanjaju dve ili više knjiga. Pišući posvete na svakoj posebno, autor/ka u prvoj knjizi piše više teksta, a u sledećima je zalag tekst iz prve knjige, pa poslednju, najčešće, piše samo sa minimalnim informacijama (*Svenki - Mića*).

Analiza sintaksičke organizacije i leksičkog izbora posvete ukazuju na formulaički tip teksta. Glagol u poruci izostaje jer se radnja koju čini autor, ne imenuje, ona je implicitna („poklanjam“, „darujem“, „posvećujem“) u činu primopredaje iz ruke u ruku u konkretnoj situaciji licem u lice. To je ono podrazumevano znanje na osnovu kojeg primalac i razume da je u pitanju posveta.

Sintaksički gledano, osoba koja prima posvetu je u fokusu (kako ne bi bilo zabune kome je posveta upućena), otuda je njeno ime na prvom mestu u rečenici, čime se markira „vlasništvo“ posvete, a autor se identifikuje u potpisu.³ Uz lično ime primaoca je najčešće neka odrednica stepena bliskosti: *draga* (40 puta), *koleginica* (13), nekada s naglaskom na društvenom statusu *profesorka* (3), a nekada je to u obliku etikete *gospođa* (3). Najčešća je izabrana reč koja najbolje odražava prisnost relacije primalac – autor u trenutku darovanja knjige.

Da bi se naglasio stepen emotivnog odnosa i intenzitet radnje koriste se lekseme gotovo rezervisane za ovu upotrebu: *srdačno/najsrdahnije* (35), *prijateljski* (17), *s poštovanjem* (15), *sa zahvalnošću* (10), *sa zadovoljstvom* (3), *s ljubavlju* (3).

Ukratko, analiza teksta, sintaksičke organizacije i leksičkog odbira uverava nas da je ovde u pitanju formulaički tip teksta, sličan izjavama saučeš-

---

³ U posvetama na srpskom jeziku nisam pronašla da je na prvom mestu u poruci autor, kako stoji u posveti jedne naučnice Švedanke na engleskom jeziku: Ragnhild Soderberg to Svenka with all good wishes, January 1979.

ća (naročito u telegramima), komplimenata, izvinjavanja ili čestitanja (takođe putem telegrama) i sl.

II Rodna perspektiva u posvetama

Posvete jesu *rodno* obeležene. Ukupno je u korpusu 135 posveta: 83 muških osoba i 47 ženskih, odnosno 5 posveta su autorizovali muškarac i žena zajedno. Podatak da je skoro duplo više posveta muških osoba ne znači da ove osobe češće i radije ostavljaju posvete, nego odražava kako je to u akademskom svetu – muške osobe češće od ženskih objavljuju svoje knjige. Ipak valjalo bi pratiti praksu poklanjanja knjiga (svojih i tuđih) u žensko-ženskoj razmeni. Očekivano je da one manje sebe utiskuju u pisanu poruku, možda je stepen bliskosti u neposrednom susretu (na primer, grljenje prilikom davanja dara, ili neki neverbalni drugi oblik dokaza bliskosti). Zato se drugi podaci u prilog rodnoj perspektivi mogu se dobiti iz analize neverbalnih elemenata.

III Glas drugog u posvetama

U posvetama je moguće pratiti i glas drugog. Ako odredimo da je posveta izraz autorove želje, iza koje sledi i njegov potpis, onda možemo pratiti u njegovoj poruci i glasove iz literature, nekog događaja zajednikog primaocu i pošiljaocu poruke i sl. a samo njima znani kontekst. To je u odabranom korpusu akademskih posveta ređe. Takvi su glasovi mnogo prisutniji u posvetama druge vrste. Na primer, kod mladih devojaka su to citati poznatih izreka, ili stihovi pesnika i pesnikinja ili neke sentence kojima se ne zna autorstvo, ali su prikladne za ovu vrstu tekstova. Svakako ostaje osnovna trodelna šema i takvih posveta.

IV Neverbalni podaci

Svi autori i autorke ostavljaju poruke na unutrašnjoj strani knjige (sem jednog primera). Autori ostavljaju češće posvetu u *gornjem* delu stranice, nego u donjem (ukupno 27), odnosno u sredini (17). Autorke skoro podjednako ostavljaju posvetu u gornjem delu (19), koliko i u donjem (18) unutrašnje stranice, sa malim brojem posveta u sredini stranice (6). Posvete

koje su dve osobe, muška i ženska, ostavile istoj osobi: u sredini su 3, u donjem delu lista 1, a nijedna u gornjem.⁴

Ako bismo tumačili da je prostor gornjeg dela istureniji, markantniji za percipiranje, da se u našoj kulturi piše i čita od gore nadole, možemo reći da muškarci radije od žena biraju markantnije pozicije za ostavljanje posvete. Odnosno, žene radije smeštaju svoje poruke u prostor manje markantan. Podatak svakako treba proveriti na većem broju primera. Ako uporedimo poruke autora ostavljenih na stranom i našem jeziku, vidimo da je na engleskom jeziku više u gornjem delu stranice (moguće je da na engleskom govornom području postoji neko pravilo o tome). Grafička organizacija elemenata napisanih na stranici (naslov, podnaslov, nadnaslov, ime autora, izdavač, mesto godina i sl.) uslovljava i mesto za pisanje posvete: piše se tamo gde ima slobodnog prostora.

Mada je tekst pisanja posvete relativno šematizovan, može se uočiti da postoje različite varijacije za pisanje i za interpretaciju njihovih značenja.

Što se pisma tiče, većina posveta pisana je latiničnim pismom (74), a ćirilicnim (56): oba pola, muškarci i žene, češće su se odlučivali za latinicu u navedenom prošlom periodu od 50 godina kada su oba pisma bila i zakonski ravnopravna. Ima primera promene pisma istog autora koji je knjige poklanjao više puta tokom navedenog perioda – od latinice ka ćirilici.

Predlog pravila za pisanje posvete

Na osnovu analize rukom napisanog teksta, njegove sintaksičke organizacije i izbora leksike, moguće je predstaviti pravila kao niz mogućih izbora za koje se odlučuje autor/ka u zavisnosti od namere, konteksta, primaoca, mesta, vremena:

Pravilo 1: Odaberi (prvu) unutrašnju stranicu za pisanje (ne pisati na korici!)

---

⁴ Izgleda da je za pisanje posveta na engleskom jeziku u engleskoj kulturi neka pravila drugačija, ali u ovom korpusu nije dovoljan broj da bismo ponudili i međukulturne ili kontrastivne podatke u dva ili više jezika. U posvetama na srpskom jeziku odabiraju se lekseme koje više izražavaju prisnost; na engleskom - one koje više izražavaju distancu, na primer pozdravi: *with regards*, *with best regards*, i sl. Ostaju zajednička tekstualna podela na tri neophodna elementa (neki je ponekada izostavljen, datum npr) u celini pisana na unutrašnjoj strani ali najčešće iznad naslova. U engleskoj kulturnoj tradiciji sada postoje posebno štampani papiri koji se ubacuju u knjigu (ne piše se po knjizi, tako da autor kada dobije knjigu može drugima da je poznamljuje bez ove intimne poruke. Naročito to rade izdavačka preduzeća, sa frazom *with compliments*, sa adresom u potpisu.

Pravilo 2: Odaberi mesto na toj stranici (u gonjem delu, u sredini, u donjem delu)!

Pravilo 3: Odaberi pismo kojim želiš da pišeš (latiničnim ili ćiričnim na srpskom jeziku)!

Pravilo 4: Odaberi znak za imenovanje osobe kojoj posvetu pišeš na samom početku (lično ime, nadimak, lično ime i prezime, prezime i titula).

Potpravilo 4.1: Odredi odnos prema osobi kojoj posvećuješ tekst odabirom intenzifikatora: *dragoj, najdražoj, dragoj našoj... od srca...* ili više takvih odrednica: *mnogopoštovanoj, cenjenoj i dragoj koleginici*, ili u drugačijoj sintaksičkoj organizaciji: *Svenki Savić, s poštovanjem i zadovoljstvom*.

Pravilo 5: Odaberi intenzifikator za emotivni odnos prema osobi kojoj posvetu pišeš, u zavisnosti od prisnosti, poznatosti, stepena javnosti takvog odnosa: *srdačno, prijateljski, s poštovanjem, sa zahvalnošću, iz ljubavi...*

Pravilo 6: Odaberi potpis kojim želiš da pokažeš stepen bliskosti (*nadimak, inicijal, puno lično ime i prezime, puno lično ime i prezime sa titulama*) ili opštu imenicu *autor*.

Pravilo 7: Upiši mesto u kojem je posveta ostavljena.

Pravilo 8: Upiši vreme (datum) pisanja posvete.

Diskusija dobijenih rezultata

Knjiga koja ima posvetu ima posebnu vrednost. Danas se ustalila praksa potpisivanja sopstvene knjige kao javni događaj: autori na promociji potpisuju knjige koje poklanjaju (prodaju) pozvanima na promociju, (ne)poznatima, onima koji su kupili knjigu i žele da imaju posvetu autora. Ustaljena je takođe praksa da se u nekim javnim manifestacijama (kakvi su sajmovi knjiga, izložbe i sl.) odvaja posebno vreme u programu za susret autora knjige i potencijalnih korisnika licem u lice. Takvo pisanje posvete danas je institucionalizovan ili javan događaj, za razliku od privatnih posveta o kojima je u ovom radu bila reč. To je danas komercijalizovan vid javnog diskursa sa elementima intimne i privatne komunikacije, što je dovoljan razlog za lingviste da se bave ovom vrstom tekstova, bilo iz teorijskog razloga – kako jedan tip diskursa prelazi iz privatnog u javnu sferu, bilo iz praktičnog (normativnog) razloga – kako ga upotrebiti na najprikladniji način saobraženo nameri i kontekstu. To je naročito od koristi kada se ovakav događaj odvija u različiti kulturama.

U ovoj javnoj situaciji pisanja posvete, primaoci sami sebe biraju za potpis i posvetu, dok u privatnim posvetama autor s posebnim razlogom i namerom bira osobu kojoj piše posvetu.

Smisao posvete je da autor/ka ostane utisnut/a svojim rukopisom na štampanoj stranici teksta. Time autor postaje i vidljiv vlasnik svoje štampane knjige. Time sama knjiga dobija vrednost jer sada vlasnik knjige ima deo autora knjige. On ili ona se „rastaču“ u mnogo posveta drugih razloga radi. Komercijalizacija potpisa knjiga danas gubi element intime i dokaza o stepenu prijateljstva. Autor/ka se, međutim, u tim porukama identifikuje dobrim prijateljima nadimkom, ili samo inicijalom, manje poznatima titulama i punim imenom i prezimenom.

Štampana knjiga nikada nije vlasništvo samo jedne osobe, nego se ona pozajmljuje, preporučuje na čitanje drugima. Pišući posvetu autor/ka je svestan/svesna da će poruka biti dostupna i drugima. Time posveta više nije samo vlasništvo sećanja osobe kojoj je pisana, nego i onih drugih koji su taj primerak knjige čitali. Tako pisana posveta jednoj osobi postaje vidljiva i drugim osobama, pa tako iz privatnog ulazi u javni diskurs.

Jezik posveta je ili maternji (autora), u najvećem broju ovde analiziranih primera to je srpski (tačnije sprskohrvatski za period o kojem je reč), ali u slovenskim zemljama na maternjem jeziku autor ili autorke (poljski, ruski, bugarski). Ili je jezik akademske komunikacije, u ovom slučaju engleski, za one koji su iz Belgije, Švedske, Finske i imaju druge maternje jezike. Stranci, stručnjaci za srpski jezik, pišu posvetu na maternjem jeziku osobe koja prima posvetu (na srpskom) kao vid jezičke empatije i dobre volje. Autori se odlučuju i za jezik kojim je pisan tekst.

Sa stanovišta izbora pisma posveta na srpskom jeziku, mnogo je više analiziranih poruka pisano latiničnim nego ćirilničnim pismom, što odgovara jezičkoj politici o upotrebi dvaju pisama u Jugoslaviji u javnoj i službenoj upotrebi u posmatranom periodu. Proveravali smo i zavisnost izbora pisma autora posvete od pisma kojim je pisana knjiga. Pokazalo se da autori ostavljaju poruke na pismu koje je njima intimno pismo, a ne u zavisnosti od pisma kojim je pisana knjiga, odnosno pisma kojim piše primalac posvete. Taj izbor je, dakle, znak spontane upotrebe pisma autora.

Zaključak

Zaključujemo da jezici imaju rezervisane formulaičke tekstove za rukom pisane posvete na štampanoj knjizi kao vid izražavanja dobrog odnosa prema osobi kojoj se posvećuje knjiga, odnosno tekst, bilo da se ovim činom odnos produbljuje ili tek uspostavlja. Posvete su primer kako privatna poruka, sa ustaljenom formulaičkom strukturom, može vremenom postati

javni (institucionalizovan) diskurs, čime autor ostavlja lični trag na štampanom materijalu.

Kome ovi podaci mogu koristiti? Pre svega onima koji brinu o normativnoj upotrebi jezika, ali podjednako i onima koji tragaju za sličnostima i razlikama u analizi različitih diskursnih oblika pisanog i govornog jezika u različitim kulturama i društvima. Posebno je ovaj tip teksta interesantan za teorijsku raspravu o odnosu javnog i privatno diskursa, i da li je takva podela još uvek teorijski aktuelna.

Dodatak 1: empirijski materijal: 1954 - 2004

Napomena: Ukupno je 141 posveta odabrana, ali nisu uključene sve tipa Svenki srdačno. Takođe nisu uključeni primeri u kojima je samo potpis (ili potpisi), kao što je na knjizi Josipa Buljovića „Filološki ogledi” koju je poklonio autorki ovog teksta na promocije iste u Novom Sadu (1996), pored njegovog potpisa su i potpisi prikazivača knjige.

Značenje kodova: Ć (ćirilica), L (latinica), U (na unutrašnjoj stranici knjige), P (poledina knjige ili poslednje unutrašnje stranice,) G (u gornjem delu stranice), D (u donjem delu stranice), S (u sredini), F (ženski rod), M (muški rod).

1954.

Nastavnički savet osnovne škole Jovan Popović, nagrađuje ovom knjigom Vasiljev Svenku, učenicu VII b razreda za odlično učenje i vladanje, N. Sad 11. VI 1954. Šustrijan Miroslava razredni starešina (na knjizi I.S. Turgenjev „Iz lovčevih beležaka”, 1953).

Ć, U, G, F

1964.

Iz lepe francuske književnosti jedan zreo plod pada pred tebe. Bgd. uoči Nove 64. g. B. (Boba-Slobodan Miletić).

Ć, P, G, M

1965.

Svenki, da je ova pohvala baletu ponovo uveri u ono što voli jer je dugo učila da bi to istinski zavolela, samo to je pravo, ostalo je greška. Boba, petak, 23. IV. 65. (na poledini knjige Elli Lohse-Claus, „Ples u umetnosti“, posvetu ostavlja Slobodan Miletić, 1964).

L, P, G, M

1968.

For Dear Svenka + Stojan on our visit to St. Lasar Cathedral, May 30, 1968 Leningrad Love

Iris (na knjizi „Maija Pliseckaja“ napisala Iris Merrik koreografkinja iz Amerike, 1965).

L, U, G, F

Svenki Savić kolegijalno D. Petrović N. Sad, 24. 01. 1969. (na separatu Dragoljub Petrović, Upotreba padeža u jeziku Petra Kočića, 1969).

Ć, U, G, M

1970.

Svenka Savić from the author, Marianske Lazni 13. X 1970. Osten Dahl (na njegovoj knjizi „Topic and Comment”, 1970).

L, G, K, M

Svenki i Stojanu, srdačno od Jasne, Novi Sad, 29. oktobar 1971. (na knjizi pesama Jasna Melvinger, „Svet i svetlost”, MS, 1971).

Ć, U, S, F

Svenki Savić srdačno Milica 16. 06. 72. Novi Sad (na separatu Milica Grković, Mikrotoponimi izvorišne oblasti Toplice, 1970).

Ć, U, G, F

Koleginici Svenki Savić – srdačno Milica 5. 10. 70. (na separatu Milica Grković, Padežne konstrukcije u jeziku Milana Đ. Milićevića, 1970).

1972.

Svenki, Sari, Stojanu (SSS) veoma prijateljski Ređep (nije sve SSSR), N. Sad, 23. 6. 72. (na

- knjizi Draška Ređepa „Vojvodina stara“, NS 1970)
L, U, G, M
Svenki srdačno Milica 26. 06. 72. Novi Sad (na separatu Milice Grković Upotreba infinitiva u jeziku Milana Đ. Milićevića, 1970).
Ć, U, G, F
1973.
To dear Svenka Savić with my compliments. D. Kontou (na fotokopiranoj doktorskoj tezi, prvi list „Acquisition of Noun Morphologz by children learning Greek as a Nativ Language“. Autorka je Grkinja).
L, N, D, F
Koleginici Svenki Savić, srdačno Naum Dimitrijević (na separatu njegovog rada „A Study of the Reading...“, Beograd).
Ć, S, G, M
S. Savić Compliments from G. Drachman (na separatu Gaberell Drachman, Some strategies in the acquisition of phonologz, 1973).
L, U, G, M
To Dr S. Savić with best wishes Jan Firbas (na separatu J. Firbas, On the interplay of means of functional sentence perspective, 1970).
L, K, G, M
Svenki da se pomučiti da pročita, Vladislava (na separatu mr Vladislava Felbabov, The darkness behind the veil of Maya, 1973).
L, U, G, F
1974.
Svenki u znak zahvalnosti i sa željom da nas više nikad ne dovede na rub živaca, MRadonjić, 31.23.1974. (na knjizi Petar Božović „Na rubu zemlje“).
Ć, U, G, M
Panji koleginicva Svenka Savić... simpozijum in Krakow, Maria Prżetacznikowa, 12. X 1974 (na njenoj knjizi „Podstawy rozwoju psychicznego duceci i mladziezy, 1973).
L, U, G, F
1975.
Svenki srdačno Ksenija 11. 11. 75. (na njenoj knjizi „Helenska glotologija pre Aristotela“, Ksenija Maricki Gadanski, 1995).
Ć, U, D, F
1976.
Koleginici S. Savić srdačno Jova Jerković (na njegovoj knjizi „Jezik Bogoboja Atanackovića“, NS, 1976).
Ć, U, G, M
Koleginici Svenki Savić, prijateljski i srdačno, Slavno Gordić, mart 1976 (na njegovoj knjizi „Vrhovni silnik“, MS, 1975).
Ć, U, D, M
Dragoj Svenki, prijateljski Jeja N. Sad, 15. VII 76. (na knjizi Jelka Ređep „Priča o boju kosovskom“, Zrenjanin 1976).
Ć, U, G, F
Dragoj Svenki prijateljski Vesna Novi Sad, 24. maj 1976. (na knjizi Vesna Berić-Đukić „Die Wortstellung in den Werken Jorg Wickrams, Univerzitet Novi Sad, 1975).
Ć, U, D, F
Dragoj Svenki najsrdačnije Milica 14. 11. 1988, Novi Sad (na separatu Milica Grković, O nekim antroponimijskim radovima devetnajstog veka, 1976).
Ć, U, G, F
1977.
Svenki i njenima, prijateljski, Miroslav 7. VI 1977 (Miroslav Radonjić na njegovoj knjizi „Svakonoćja“, 1977).
L, U, S, M
Dragoj Svenki prijateljski, Mira Jocić, oktobar 1977. (na separatu njenog rada „Govorna adaptacija odraslog u opštenju sa detetom, 1977).
L, U, G, F
Svenki i Stojanu Savić uz zahvalnost, N. Radlović, Kikinda 24. decembar 1977. (na njegovoj knjizi pesama „Svaka kapa ima glavu“, Kikinda, 1976).
L, U, G, M
Koleginici Svenki Vasiljev – Savić srdačno Pavle Ivić Milica Grković, Novi Sad 15. I. 1977. (na knjizi koju su uredili „Dečanska hrisovulja, Novi Sad, 1976).
Ć, U, S, F/M
Dragoj Svenki, povodom rođendana Mirjana Jocić, Gordana Vuković, Vera Vasić, MPIžurica, Milica Grković Jovičić Violeta, Novi Sad, 16. VI 1977. (na knjizi Lučano Alberti, „Muzika kroz vekove“, 1974).
L, U, G, M/F
Drugarici Svenki Savić srdačno A. Kelmendi, Pristina VPS, Bgd. 17. 12. 77. (na separatu Ahmet Kelmendi, Albanska književnost, Libermaladost, 1977).
L, K, S, M
To Svenka with my best regards, Lars Ekstrand (na separatu Lars Henric Ekstrand i Mary Finnpcchiaro Migration today, 1977).
L, K, G, M

1978.

Svenki prijateljski, Đorđije Popović, Novi Sad 13. jun 1978. godine (na knjizi u kojoj je njegov rad, a urednici su Petar Živadinović i Mirosljub Jevtović, 1978).

Ć, U, G, M

With the thanks for an intersting speech, Brit Ingrid Stockfelt-Hoatson (na njenoj knjizi „Training of immigrant children in pre-schoo in Norrkoping“, 1977).

Engl. L, U, G, F

Koleginici Svenki srdačno od autora V. Mihajlović Gordana Vuković N. Sad, 21. VI 78 (na knjizi Velimir Mhajlović i Gordana Vuković „Srpskohrvatska leksika ribarstva“, N. Sad, 1977).

L, U, S, F/M

Svenki Savić iz zahvalnosti N. Radlović, Novi Sad, 21. II 1978. (na njegovoj knjizi „Čari ravnice“, Kikinda 1977).

L, U, G, M

Svenki, sa zadovoljstvom što njeno interesovanje neprekidno traje, Sava Babić dec. 1978. (na njegovoj knjizi „Neuspeo pokušaj da se tarabe obore, 1978).

L, U, G, M

Svenki Savić rođ. Vasiljev, srdačno, Pera Milosaljević, 21. VI 78. (na njegovoj knjizi „Poetika Momčila Nastasijevića“, MS, 1978, u kojoj citira i rad o Nastasijeviću objavljen pod devojačkim prezimenom Svenka Vasiljev).

L, U, D, M

Svenki Elvira (na separatu Mr Elvira Petrović, Analiza postignutih rezultata u učenju engleskog jezika kod učenika petih razreda osnovne škole, 1978).

L, U, G, F

To Svenka Savić best wishes from the year 1978, Jorma T. (na separatu Jorma Taivainen, The use of past time verb forms by Finnish shildren, 1978).

L, U, G, M

1979.

Dragoj Svenki s najlepšim željama Ljiljana (na njenoj knjizi soneta „Pod grčkim nebom“, Ljiljana Bibović, 1979).

Ć, U, G, F

Poštovanaj koleginici Svenki srdačno Jaroslav Turčan, u Novom Sadu 13. II 1979. (na odbranjenom, a neštampanom, magistarskom rada „Srpskohrvatski kao jezik sredine kod učenika Slovaka u Bačkom Petrovcu“, Bgd. 1977).

L, U, D, M

Svenki, srdačno, D. Petrović, N. Sad, 28. 5. 1979 (na unutrašnjem listu njegove knjige „Govor Banije i Korduna“, Dragoljub Petrović, 1978).

Ć, U, G, M

With best regards from the author. Graz, Oct. 1983. (Norman Denison na fotokopiji svog rada „A linguistic ecology for Europe?“).

L, U, G, M

With best wishes from the author and thanks for an interesting talk in Graz. Oct. 1983 N. Denison (na prvom listu teksta koji tek treba da bude objavljen).

L, S, G, M

Ragnhild Soderberg to Svenka with all good wishes, January 1979 (na unutrašnjoj str. knjige koju je poklonila: Joan Tough, 1976, „Listening to Children Talking“). Napomena: Ragnhild je Švedanka koja komunicira na engleskom jeziku sa akademskim auditorijem).

L, U, G, F

Svenki, ali pod uslovom da zanemari ovaj naslov knjige, je njen pokušaj može da bude samo uspešan. Sava Babić, N. Sad, 13. 10. 80. (na njegovoj knjizi „Neuspeo pokušaj da se tarabe obore: eseji i prikazi“, NS, 1978).

L, U, G, M

Srdačno Svenki K. Nejlora, 28. 03. 82. (na separatu Kenneth E. Naylor, Some problems for the study of Balkan sociolinguistics, 1980).

Mojoj prijateljici Svenki s poštovanjem BĆorić, (na separatu Božo Ćorić, Derivacija mocionih sufiksa u južnoslovenskim jezicima, 1979).

L, U, G, M

1981.

Za najlepše godine, izvesne i sigurne Bogdan Hvar, 16. 6. 80. (na knjizi Isak Bašević Zinger „Mađioničar iz Lublina“, 1980).

Ć, U, G, M

Svenki, (prezime kako li ono beše? – zaboravljeno!) sustanarki Sava Babić N. Sad, 28. 10. 81. (na njegovoj knjizi „U senci knjige“, 1981: delili smo kabinet na Fakultetu = sustanarka).

Ć, U, S, M

Mami za Novu 1981. godinu Sara (na knjizi „Romeo i Julija, Šekspira, starija ćerka ostavlja posvetu).

L, U, S, F

1982.

Mit freundlichen Gruss, Wielfried Stolting (na knjizi koju je uredio pod nazivom

- „Handlungsorientierung im Zweitspracherwerb von Arbeitsmigranten“).
L, U, D, M
With best wishes, Jean Berko Gleason, 1982 (na separatu - njenog prikaz moje knjige „How twins learn to talk“, 1890).
L, U, G, F
Maji i Svenki u vreme kad sam mislio da ću se baviti muzikom, Bogdan, 7. VIII 82. (na knjizi „Praistorija Vojvodine, Bogdan Brukner, Borislav Jovanović, Nikola Tasić, 1974, Novi Sad).
L, U, G, M
Kolegionici Svenki Savić srdačno Jelka Matijašević, 16.09. 1982 (na separatu Jelka Matijašević, O sinonimiji i sinonimima, 1982).
Ć U G F
1983.
Dragoj Svenki srdačno Pavica, Novi Sad, oktobar, 1983. (na unutrašnjoj stranici zbornika „Kontrastivne studije“ koju je uredila).
L, U, D, F
Dragoj Svenki za uspomenu, BĆorić (na unutrašnjoj str. njegove knjige „Mocioni sufiksi, 1982. povodom izlaska iz štampe knjige)
Ć, U, D, M
1984.
To Svenka with best wishes from Erlih (na radu iz 1984 Two Finnish Minorities in Sweden, Erling Wande, štampan u časopisu).
L, U, G, M
Dragoj kolegincici Svenki Savić srdačno, Predrag Piper, 28. V 1984 (na knjizi koju je objavio „Zamenički prilozi“).
Ć, U, G, M
Svenki sa željom da češće razgovaramo o Danojlićevim i našim temama Isidor mart 1984. (na knjizi Milovana Danojlića „Čišćenje alata“, 1982).
Dragoj Svenki, sa poštovanjem Đorđe (na separatu Đorđe Vidanović, „An attempt at the experimentum crucis in modern linguistic theory“, 1984).
L, K, G, M
Draga Svenka, puno pozdrava od Đorđa. Hvala ti na kontaktu sa W. Dresslerom – upravo se spremam da mu napisem pismo. Šaljem ti jedan od mojih poslednjih radova (Zbornik Odeljenja za anglistiku II, 1981). U poslednjem Filolo. pregledu, 1981, 1-4, 89-91 izašao je moj prikaz Bibliografije iz neurolingvistike D. (na separatu Đorđe Vidanović, „Lingvistička analiza iktalnih govornih mehanizama kod senzorne afazije“, 1984).
L, K, S, M
Poštovana Svenka Savić! Hvala ti na velikoj pomoći s prevodom. Hans Kristijan 2. 20. 1983 (na separatu Hans Kristijan Mikelsen, Položaj aorista i imperfekta u savremenom srpskohrvatskom jeziku posmatran u svetlosti situacije u drigim slovenskim jezicima, 1983).
Ć, U, G, M
1986.
Svenki, srdačno Ranko, Bgd. oktobar 1986. (na njegovoj knjizi „Jezik u društvu“, Ranko Bugarski, 1986. za koju sam organizovala promociju u tim povodom knjigu dobila).
L, U, G, M
Dragoj našoj Svenki od srca Vesna i Berislav (na njizi Berislava Berića „Vaspitanje deteta“, 1986. Tekst je pisala Vesna Berić a potpisao je i Berislav).
Ć, L, U, D, F/M
Svenki prijateljski MPotrč Dubrovnik, 23. juni 1987 (na knjizi koju je priredio „Acta Analytica: Philosophy and Psychology“, Ljubljana 1986).
Ć, U, D, M
For Svenka with best regards Chris (na separatu Chris Schaner-Wolles / Christine Kasem, Who is who? , 1986).
L, U, G, F
1987.
Dragoj Svenki Nevena (na knjizi „Zagonetni znak“ koju su priredili Nevena Simin i Rastislav Durman, a koju sam promovisala, Dnevnik, NS, 1987).
Ć, U, S, F
Svenki Savić s poštovanjem i zadovoljstvom, Jan Kmeć (u N. S. , 21. IX. 87. na prvoj unutrašnjoj stranici njegove knjige „Jugoslovensko-slovačke... slavističke“ VANU).
L, U, S, M
Profesorski dr Svenki Savićovej za uspišne sotrudničestvo z Društvom za ruski jazik i literaturu, Predsedatelj ===== N. Sad 28. III 87 (na unutrašnjoj str. knjige Julijan Tamaš, „Gavril Kosteljnik, 1986).
Ć, U, D, M
Dragoj Svenki za novi srećni krug, Aleksandar (na crtežu večnog kalenadara poruku ostavlja Aleksandar Petrović, Beograd, 1987).
L, N, D, M

- Very best wishes, Stig* (na separatu Stig Eliasson, *The interrelation between theoretical and applied linguistics*, 1987).
L, K, G, M
- To professor Svenka Savić with best wish, Maria Przetacznik-Gierowska, Kassel, 27. 07. 87.* (na separatu Marija Przetacznik-Gierowska, *Children's comprehension of adult social control through language*, 1986).
L, K, G, F
- Dorogoj Svenke ot avtora – s nadeždoj na satrudničestvo. SPB, 21. 12. 1987. K. Ki...sa ?* ((ne znam ko je) na jednom broju časopisa „Istorija jazikoznanija literaturovedenija“, *Vesnik Sanlt-Peterburgskog universiteta*).
Ć, U, D, F
- Svenki srdačno Matjaž Potrč NMiščević* (na knjizi Nenada Miščevića „Kontekst i značenje“, 1987).
L, U, D, M
- Dragoj i poštovanoj kolegini Svenki Savić, Nevelklovski, Klagenfurt, 15. III 1988,* (na knjizi „Vuk Stefanović Karadžić“, 1987, u kojoj je njegov tekst).
L, U, S, M
- Dragoj Svenki Marina* (na knjizi Marine Ličan „Govorni čin direktiva...“, N. Sad 1987).
L, U, D, F
- Na prof Svenka Savić s nai-dobri poželanija Ot avtora E Gerganov Sofija 3. 10. 1987 g.* (na knjizi Enčo Gerganova „Pamet i smisl“, 1987).
na bugarskom
Ć, U, G, M
- 1988.**
Dragoj Svenki, prijateljski i srdačno, Mirjana Jocić i Vera Vasić, Novi Sad, 23. XI 1988. (na „Školskom rečniku“, kojeg su autorke, 1988).
L, U, G, F
- Svenki, što me, nakon Maksimovog nestanka, povukla natrag u život, u trajni znak drugarstva – Nataša, u Novom Sadu, s jeseni 1988.* (na knjizi „Maksim Krstulović“, posvećena slikarskom opusu njenog brata, piše Nataša Petrović).
L, U, G, F
- Doktorki Svenki Savić u ime sreće da je ovo podseti kako branim zavičaj kome se i čovekove koti vraćaju Miloš Đ Novi Sad 8. 0. 1988* (na unutrašnjoj str. njegove knjige pesama „Pobuna u grlu“, 1988, ne secam se ko je ovo)
Ć, U, D, M
- Poštovana Svenka, zahvaljujem Vam na svesrdnoj pomoći oko izdavanja ove knjige Aleksandra Ketig (na knjizi koju je prevela sa ruskog N.N. Serebrenjnikov, „Podrška u duetnoj igri“, 1988, N. Sad, za koju sam pisala preporuku i recenziju).
L, U, D, F
- 1989.**
Svenki uz srdačnu zahvalnost, Isidor decembar 1989 (na štampanjoj dok. dis. Uticaj shvatanja o vaspitanju na verbalnu komunikaciju između vaspitača i dece).
Ć, U, D, M
- Svenki, Nila 14. 09. 89.* (na knjizi Nile Kapor-Stanulović „Na putu ka odraslosti“, 1988).
L, U, G, F
- Svenki, sa očekivanjem da će joj problem asocijacija reči biti zanimljiv, kao što je meni. Slobodanka februar 1989.* (na knjizi Slobodanka G. „Asocijacija dece predškolskog uzrasta“, Beograd, 1989).
Ć, U, G, F
- Svenki od Velje N. Sad, 23. 10. 89.* (na separatu Velimir Mihajlović, *Dirke kao predmet sociolingvističkih izučavanja*, 1986).
Ć, K, G, M
- 1990.**
For Svenka, Martin Berlin 13.10.1990 (na radu Martin Haspelmath *The grammaticalization of Passive Morphology*).
Engl. L, U, G, M
- Svenki Mića* (na njegovoj knjizi „Spisi iz sintakse i semantike“, 1990, Milorad Radovanović).
L, U, G, M
- 1991.**
Svenka Gulbrand (na jednom broju časopisa za jezik i lingvistiku „Nordlyd“, Tromso, 1991. u kojem je rad koji mene interesuje).
L, U, G, M
- Svenki Savić, tragalačkoj senci sa otvorenim smislom učesnika u igri svetlosti, stvaraocu čije tragove cenim, Milutin Pavlov, N. Sad, 7. I. 1991.* (na njegovoj knjizi „Šarmer male varoši“, 1990).
L, U, S, M
- Simpatiji oduvek Svenki Vasiljev sve najlepše Petar Milosavljević, 6. avgust 91, N. Sad* (na knjizi Petar Milosavljević, *Drame*, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci, 1991).
L, U, D, M

1992.

Pozdrav, Branka Lie, Oslo, maj 92 (na brošuri Speciall ererhogskolens informasjonslad u kojoj je njen rad).

L, U, G, F

For Svenka with best wishes, Jan Svartvik, 22. 01. 92. (na knjizi Jan Svartvik, The London-Lund Corpus of Spoken English, 1990).

L, U, D, M

Prof. Svenki dr Savić, s odličnim poštovanjem i prijateljstvom, Dušan Berić N. Sad 27. 01. 1992. (na knjizi Dušana Berića ...).

Til Svenka from Svein, Oslo, '92 (na knjizi „Norwegian Grammar“ B. Berulfsena, 1985).

Č, U, G, M

Svenki uz zahvalnost i poštovanje, Vesna Polovina (na knjizi Vesna Polovina, „Ogledi iz opšte lingvistike“, 1992).

Č, U, G, F

1993.

Dragoj Svenki, sa sećanjem na iste novosadske davne, onih veselih šezdesetih, unekoliko i sedamdesetih godina, srdačno Draško Ređep 21. 3. 98. N. S. (na knjizi njegovoj „Kao putovanje“, 1973).

L, U, G, M

Svenki Savić sve najlepše i najbolje Petar Milosavljević 18. V. 93. Novi Sad (na njegovoj knjizi „Teorija beletristike“, 1993).

L, U, D, M

Sestri Svenki za uspomenu, za saradnju i druženje Isidor Graovac maj 1993 (na knjizi Elen Pejgel „Gnostička jevanđelja“, Beograd, 1981).

Č, U, D, M

Dragoj Svenki prijateljski Vesna, Novi Sad, 24. VII 1993. (na knjizi Vesne Berić, „Iz kontaktne lingvistike“, 1993).

Č, U, D, F

Svenki S. najsrdačnije Petko VP. Novi Sad 11. 8. 1993. (na knjizi Petko Vojnić Purčar „Kraćenje života, Subotica, 1990).

L, U, S, M

Svenki – koja nije verovala da će se anti-Miči-ada objaviti, ali još uvek veruje u mene, Lila, NS, april 1994. (na Zborniku FL, 35/2 u kojem je njen tekst Povodom jedne fusnote, Lila Laškova).

Č, U, D, F

Svenka, Best regards Gisela (na broju časopisa u kojem je rad Gisele Redeler „Language use in informal narratives“, 1993, autorka je Belgi-

janka, a engleski jezik joj je jezik akademske komunikacije).

L, U, G, F

1994.

With love from Brita (na njenoj knjizi, Brita Lonstrup, „Teaching adults – with openness“, 1993. Dankinja).

L, U, D, F

Mnogopoštovanoj, cenjenoj i dragoj kolegici Svenki Savić – u znak pažnje za druženje na polju nauke i struke, s iskrenim i najboljim željama – ova mala knjiga ima vrednost, ako ni po čemu drugom, ono, po tome što je izašla iz „Gogoljevog šinjela“ na videlo! autor DVelicković – Rade Niš, 19. V 1994. god za vreme predavanja o diskurs analizi (na njegovoj knjizi „Ruski jezik: I, Niš, 1993).

Č, U, D, M

Poštovanoj kolegici Svenki Savić iskreno, ljudski i od srca – autor DVelicković – Rade. Deo „Nečiste vremenske krvi“ provejava, verovatno, i sa stranica ove knjige. Niš, 19. V 1994. (na njegovoj knjizi „Ruski jezik: II, Niš, 1993).

Č, U, S, M

Za dragu Svenku trio s Instituta, oktobar 1994 (na knjizi „Ratništvo, patriotizam, patrijarhat, koju su uredile Ružica Roksandić i Vesna Pešić a u izradi još učestvovala Dijana Plut, koja piše ovaj tekst i Isidora Jarić, Dijana Ružica i Isidora su taj trio).

L, U, G, F

Profesoru Svenki Savić srdačno Jelisaveta Savić, 19. IV 1994. (na un. strani njene knjige „Usko grlo“, Kruševac, 1992).

Č, U, S, F

1995.

RB --- SS/ NS 24. 5. 95 (Ranko Bugarski na njegovoj knjizi „Jezik od mira do rata, Beograd, 1995, na promociji koju sam organizovala).

L, U, S, M

Svenki Savić srdačno Boško Ivkov U Novom Sadu 11.05.095. (na njegovoj knjizi „Sev“, 1985).

Č, U, S, M

Dragoj sestri Svenki Savić za življe nastavljanje naše saradnje i rada na spasenju ili propasti brat Isa iz Kovilja o Maloj Gospoini 1995. u Ekumenskoj službi (na unutrašnjoj str. odstampane teze Isidor Graovac „Vaspitanje i komunikacija, MS, 1995).

Č, U, S, M

- Dragoj Svenki Slobodan* (na unutrašnjoj str. njegove knjige Slobodana Stevića „Sociokulturna obeležja udžbenika italijanskog jezika u različitim društvenim sredinama“, Beograd, 1995).
Ć, U, G, M
Gospodji Svenki Savić najsrdačnije Žolt Lazar (na separatu njegovog rada „Telesnost i duhovnost“, 1995).
Ć, U, G, M
Dragoj Svenki za pomoć i kritiku Vera (na unutrašnjoj str. njene knjige „Novinski reklamni oglasi“, 1995. što je štampana njena dok. dis. u čijoj komisiji sam bila, možda i predsednica Komisije)
L, U, D, F
Poštovanoj profesorki Radomir Rakić, Novi Sad 15. mart 1995. (na unutrašnjoj str. njegove knjige „Biblijski rečnik“, 1993, a meni poklonjen povodom saradnji na publikaciji terminologija...)
Ć, U, G, M
1996.
Svenki! Za čitanje, Ivan Cvetkov (na knjizi Lisjen Fevr „Jedna sudbina - Martin Luter“, 1996).
L, U, D, M
Dragoj Svenki Savić sa poštovanjem i divljenjem prema njenom radu i biću, Smiljka septembar 1996 (na njenoj knjizi „Binarne relacije posesije u engleskom i srpskohrvatskom jeziku“, Smiljka, Beograd, 1996).
Ć, U, D, F
Svenki Savić srdačno R (Radoje Simić na njegovoj knjizi „Srpska gramatika“, Bgd. 1996).
Ć, U, G, M
Dragoj Svenki srdačno Jasmina 9. V. 1996. (na knjizi Jasmina Grković-Mejdžor „Jezik 'Psaltira' iz štamparije Crnojevića, Podgorica, 1993).
Ć, U, D, F
Dragoj Svenki od Marine (Arsenović, na jednom broju časopisa Beogradska defektološka škola u kojoj je i njen rad).
Ć, U, S, F
Koleginici S. Savić sa osobitim uvažavanjem, Sombor, 20. 8. 1997. g. prof dr Dragoljub D. Gajić (na unutr. str. njegove knjige „Nebeske stube“, 1994).
Ć, U, G, M
Svenki S. – mudroj dobronamernoj ženi i prijateljici, jednoj od retkih, koje se brinu o novom, sa željama – uploviti u mirne vode i biti shvaćena, sa zahvalnošću V. D. - R. u Novom Sadu 12. VII 1996. (na njenoj knjizi, Valentina Dević Romanova, „Aktualjnije problemi izučenija ruskovo jezika naših dnje“, 1996, S. Savić je recenzentkinja).
Ć, U, G, F
Dragoj Svenki od Terezije 24. 11. 95. (na njenoj knjizi pesama Terezija Davidović, „Novi dani za planetu zemlju“, Bgd. 1995).
L, U, D, F
Dragoj Svenki, za večnu igru trenutka, srdačno Miodrag, 4. 4. 96, u N. Sadu (na unutrašnjoj stranici njegove zbirke „Pevajući po tebi“, Miodrag Petrović, glumac SNP, 1994).
Ć, U, D, M
Dragom prijatelju Svenki Savić s osobitim zadovoljstvom M.Ž. Čarkić u Beogradu 12. jun 1996. god. (na un. str. njegove knjige „Fonostilistika stiha“, Miodrag Čarkić, Beograd, 1995).
Ć, U, D, M
Svenki srdačno od Jove Mlinara (na njegovoj knjizi „Pisma bez adrese, 1996).
L, U, S, M
Svenki, za tihu, a meni tako važnu podršku „iz pozadine“, Ana Bgd. nov. '96 (na njenoj knjizi „Treba li deci istorija“, Ana Pešikan-Avramović, Beograd, 1996).
Svenki, ove pesme, kao kolibe, Miodrag 4. 4. 98. u N. Sadu (na njegovoj knjizi pesama „Kuća na dve vode“, Miodrag Petrović, glumac u SNP, NS, 1990).
Ć, U, S, M
Dragoj Svenki srdačno Jelka (na knjizi Miodrag Al. Purković „Kćeri kneza Lazara, 1996. u kojoj je Jelka Ređep dala pogovor).
Ć, U, D, F
Dragoj Svenki, jednoj od prvih drugih, Ivan 14. I. 98. (na njegovoj knjizi Ivan Čovović, „Jedno s drugim“, Novi Pazar 1995).
L, U, S, M
Svenki Savić sa zahvalnošću za saradnju Božo Jakšić (na knjizi koju je priredio i u kojoj je i Svenkin rad „Ka jeziku mira“, 1966).
Ć, U, S, M
1997.
Svenki Mića (na njegovoj knjizi „Spisi iz kontrastivne lingvistike“, Milorad Radovanović, N. Sad, 1997).
L, U, D, M
To Svenka from Auli (na fotokopiji rada Auli Hakulinen „Research on Spoken Interaction in

- Finish“, Finkinja koja u međunarodnoj naučnoj sferi komunicirfa na engleskom jeziku). Engl. L, U, G, F
- To Svenka with respect. Csaba* (na separatu Earlz morphology... iz kojeg se vidi godina 1997. tu daje i svoje tel. i e-mail adresu). Engl. L, U, G, M
- Profesoru Svenki Savić u znak pažnje, autor Vera Mirković* (na njenoj knjizi „Suza u oku plavom“, 1997, Podgorica). L, U, G, F
- Sestri Svenki u nadi da ovde ima ponešto od duhovnosti za kojom zajednički težimo, s ljubavlju brat Isidor Graovac, 21. maj 1997.* (na unutrašnjoj str. njegove knjige „Sveti Sava i škola“). Ć, U, G, M
- Svenki Savić sve najlepše Petar Milosavljević Novi Sad, 6. mart 97* (na un.str. njegove knjige „Srbi i njihov jezik“, 1997). Ć, U, D, M
- prof. dr Svenki Savić, s poštovanjem Gordana Novi Sad 9. 11. 1997.* (na knjizi Gordana Vuksanović, „Na putu do kuće“, Novi Sad, 1997). L, U, D, F
- 1998.**
- Neumornoj Svenki Savić dodatne literature - ali ne iz linvistike, Srdačno T Bekić 29. 12. 98.* (na knjizi prevoda Tomislava Bekića knjige Albert Ajnštajn Mileva Marić „Ljubavna pisma“, Matice srpska, nakon toga što sam objavila rad o prepisci Mileve i Alberta). Ć, U, D, M
- Poštovanoj profesorki Savić sa željom za dobrom saradnjom, Ilanović V N Ilanović, 31. 1. 1998. Beograd* (na knjizi Vera i Nikola Ilanović „Evaluation and rehabilitation of motor deficits“, 1997). L, U, S, M/F
- Koleginici Svenki Savić prijateljski i saradnički Milan Šipka N. Sad, 27. I 1999.* (na knjizi Milan Šipka „Zašto se kaže“, N. Sad 1998). Ć, U, D, M
- Svenki prijateljski Milan N. Sad, 27. I. 1998* (na knjizi Milan Šipka „Priča o rečima“, 1998, N. Sad). Ć, U, D, M
- S dubokim uvažavanje profesor dr Svenki Savić – autor avgust 1998, Niš* (na knjizi Momirka Milovanović „Simboličko i mitsko značenje fonema ,l' i ,r', Niš, 1997). Ć, U, D, F
- Svenki, prijateljski i srdačno, iznenađen što sam u Novom Sadu, Dubravko 01. 10. 1998.* (na knji-
- zi Dubravko Škiljan „Javni jezik“ za čiju promociju sam organizovala tribinu navedenog dana). L, U, D, M
- 1999.**
- To Svenka with best wishes, Tvrтко Oct. 12. 1999.* (na separatu rada Tvrтко Prčić Productivity of competing affixes: The case of agentiv in English, 1999). L, U, G, M
- Svenki Savić, srdačno i s poštovanjem, Pavle Milenković oktobar 99* (na knjizi Pavle Milenković „Intimna proza“, 1997). Ć, U, G, M
- Dragoj profesoricu Svenki Savić s najlepšim željama Miodrag Radović, Beograd, '99* (na knjizi Miodrag Radović „Zaduh zla“, Bgd,1999) L, U, D, M
- 2000.**
- Dragoj Svenki srdačno Tvrтко 28.1. 2000.* (Na separatu Trvтко Prčić „The Treatment of Affixes in the „Big Four“ EFL Dictionaries“, 2000). L, S, G, M
- Svenki koja me razveselila, kad sam saznao, da i ona piše knjige o psovkama. Bernard Nežmah, N. Sad, 27. 10. 2000.* (na knjizi „Kletvice in psovke“, Berbard Nežmah, Slovenac, Ljubljana, 1997). L, U, G, M
- Dragoj i poštovanoj koleginici prof. dr Svenki Savić, srdačno R Marojević, 26. V 2000.* (na knjizi Radoje Marojević „Srpski jezik danas“, Bgd. 2000). Ć, U, D, M
- Dragoj Svenki, prijateljski S. Konstantinović Vilić, 25. 5. 2000.* (na knjizi Slobodanka Konstantinović-Vilić „Kriminologija“, 1998). Ć, U, D, F
- Profesorici Svenki u znak zahvalnosti za prave reči, koje nije dovoljno čuti, već ih treba upamtiti. 02. 02. 2000, Herceg Novi Sead Škrijelj*(iz Novog Pazara na jednom rokovniku). L, U, S, M
- Rečnik, nikad na odmet! Dragoj Svenki od Relje N. Sad, 26. 6. '00* (na knjizi MirA Vuksanovića „Semolj gora: azbučni roman u 878 priča o riječima“, Bgd. 2000). L, U, S, M
- „Kad god šetam u društvu u kome nas je trojica, uvek mi jedan od njih može biti učitelj. Odabereš dobru i uzmem je za primer ili uočim lošu osobu i izbegavam takav da budem“.* Konfučije

- Cenjenoj profesorki Svenki od Danice Čolić* (na knjizi Paolo Koeljo „Na obali reke Pjedere sedela sam i plakala“, 1998).
 Ć, U, D, F
- Velikoj Svenki pregršt lepih želja Zoran Rašković* (na knjizi pesama Zorana Raškovića „O radosti i samoći“, 2000. romski pesnik).
 L, U, G, M
- Svenki s ljubavlju, za naše ciljeve, od autorke Nade R* (na knjizi pesama Nada Radović „Uzburkana stvarnost i snovi“, Podgorica, 2000, aktivna u ženskom pokretu).
 L, U, G, F
- 2001.**
- Svenka sa dubokim postovanjem i divljenjem, Celia, Dubrovnik Maj 2001.* (na knjizi Celia Hawkelworth „Voices in the Shadows“, 2000).
 L, U, G, F
- Svenki u znak sećanja na oktobarske susrete na temu psovanja, srdačno od autora, Dragoljub Zlatković Piroto, 01. 09. 2001. g* (na knjizi Dragoljub Zlatković „Sramotno i pogano u pirotskom govoru“, Sofija, 2001).
 Ć, K, G, M
- Svenki Savić, profesoricu i učiteljicu onog Zatomljenog, Iskreno Tomisla Žigmanov Novi Sad 11. 02. 2001.* (na knjizi „Iza efemerija svakodnevlja“, 1991).
 L, U, S, M
- Hvala Vam za pomoć i za podršku koju ste mi pružili onda kada mi je bila najpotrebnija. Iv.* (na knjizi Ivana Antonić „Vremenska rečenica“, Novi Sad, 2001).
 L, U, G, F
- Dragoj Svenki srdačno Melanija, N. Sad, 25. 04. 2001.* (na knjizi Melanija Mikeš, „Dete u svetu dvojezičnih čarolija“, 2000).
 L, U, S, F
- 2002.**
- Svenki Savić s prijateljskim osećanjima i poštovanjem, Ljiljana Vuletić Novi Sad, 25. 2. 2002.* (na knjizi Ljiljana Vuletić „Život Anice Savić-Rebac“, 2002).
 L, U, S, F
- Dragoj Svenki sa zahvalnošću M Kosanović 8. VII 2002* (na knjizi Magdalena Kosanović „Slavistička lingvistička poređenja“, 2002).
 Ć, U, D, F
- Svenki od Ljilje, april 2002.* (na knjizi „Istorija lingvistike“, Ljiljana Subotić, 2002).
 Ć, U, G, F
- Hvala za Vas doprinos, Štefica i Lidija Orčić* (na knjizi „Spomen zbornik: Stjepan Orčić“, Novi Sad, 2002. u kojem je moj tekst in memoriam Stjepanu Orčiću).
 L, U, D, F
- Svenki prijateljski Đorđe, NS, 24. 06. 02.* (na njegovoj knjizi Đorđe Đurić „Psihološka struktura etničkih stereotipa mladih“, 1980).
 L, U, D, M
- 2003.**
- Svenki Savić sa ljubavlju i poštovanjem Magda Simin* (na knjizi Magda Simin „Porodica Gal“, MS, 2001).
 L, U, D, M
- 2004.**
- Sestri Svenki Tadej NS 07.12.04.* (na knjizi Julien Green „Brat Franja“, Zagreb, 2004).
 L, U, D, M
- Dragoj Svenki srdačno i sa željom za dugogodišnje prijateljstvo i saradnju Stana Novi Sad, 14. 12. 2004.* (na njenoj knjizi „Ekspresivna leksika u srpskom jeziku“, Stana Ristić, Beograd 2004).
 Ć, U, G, F
- Compliments of the Network of East West Women* (na knjizi Feminizam, grupa autora, New York, 2002).
 L, U, S, F
- Dragoj Svenki srdačno Tvrtko 25. 6. 2004.* /na knjizi Tvrtko Prčić „Englesko-srpski rečnik geografskih imena“, 2004).
 L, U, D, M
- Profesorki Savić srećna i zahvalna Mima Ružičić, u Novom Sadu 27. 4. 2004.* (na knjizi Rečnik invalidnosti, Milica Mima Ružičić, Novi Sad, 2004).
 Ć, U, G, F
- 2005.**
- Svenki Otrin Iko* (na njegovoj knjizi Iko Otrin „Baletni izrazi in koraki“, Marec, Maribor, 2000).
 L, U, S, M.

Dodatak 2: Frekvencijski rečnik posveta

A. Kelmendi 1	deo 1	i 47	knjigom 1
ako 1	diskurs 1	igri 1	književnosti 1
Aleksandar 1	divljenjem 2	igru 1	koja 2
Aleksandra Ketig 1	dobrom 1	ih 1	koje 2
ali 3	dobronamernoj 1	Ilanović 1	kojom 1
Ana 1	dobru 1	ili 2	koju 1
analizi 1	dotadne 1	ima 2	kolegijalno 1
anti-Miciada 1	doktorci 1	ime 1	koleginici 15
asocijacija 1	doprinosa 1	instituta 1	kolibe 1
autor 4	Đorđa 1	interesovanje 1	kome 2
autora 2	Đorđe 2	Isa 1	Konfučije 1
autorke 1	Đordije Popović 1	Isidor 2	kontakta 1
B. 1	dovede 1	Isidor Graovac 2	kosti 1
baletu 1	dovoljno 1	iskrenim 1	Kovilja 1
baviti 1	dr Svenki Savić 1	iskreno 2	kritiku 1
B. Ćorić 2	draga 1	iste 1	krug 1
Beograd 2	dragoj 38	istinski 1	krvi 1
Beogradu 1	Dragoljub Zlatković 1	Iv. 1	Ksenija 1
Berislav 1	dragom 1	Ivan 1	lepe 1
Bernard Nežmah 1	dragu 1	Ivan Cvetkov 1	lepih 1
beše 1	Draško Ređep 1	iz 6	li 1
Bgd 4	drugarici 1	izašla 1	Lidija Orčić 1
bi 1	drugarstva 1	izbegavam 1	Lila 1
biću 1	drugih 1	izdavanja 1	lingvistike 1
bila 1	drugom 1	iznenaden 1	literature 1
biti 3	društvu 1	izvesne 1	Ljiljana 1
Boba 1	druženje 2	Jan Kmeč 1	Ljiljana Vuletić 1
Bogdan 2	dubokim 2	Jaroslav Turčan 1	Ljilje 1
Boško Ivkov 1	Dubravko 1	Jasmina 1	ljubavlju 3
Božo Jakšić 1	Dubrovnik 2	Jasne 1	ljudski 1
branim 1	dugo 1	je 11	lošu 1
Branka Lie 1	dugogodišnje 1	jedan 3	M. Kosanović 1
brat 2	duhovnosti 1	jednoj 2	M. Pižurica 1
brinu 1	Dušan Berić 1	Jeja 1	M. Potrč 1
bude 1	Dveličković Rade 2	Jelisaveta Savić 1	M. Radonjić 1
budem 1	ekumenskoj 1	Jelka 1	M.Ž. Čarkić 1
Celia 1	Elvira 1	Jelka Matijašević 1	Magda Simin 1
cenim 1	francuske 1	jer 1	Maji 1
cenjenoj 2	god 1	jeseni 1	Maksimovog 1
ciljeve 1	godina 1	joj 1	mala 1
će 2	godine 1	još 1	maloj 1
ću 1	godinu 1	Jova Jerković 1	mami 1
čemu 1	Gogoljevog 1	Jovan Popović 1	Marina 1
češće 1	Gordana 1	Jove Mlinara 1	Marine 1
čije 1	Gordana Vuković 2	Jovičić Violeta 1	Matjaž Potrč 1
čitanje 1	gospodi 1	K. Nejlor 1	me 2
čovekove 1	gospoini 1	kad 3	Melanija 1
čuti 1	greška 1	kada 1	mene 1
D. Petrović 2	Gulbrand 1	kako 2	meni 2
da 16	Hans Kristijan 1	kao 2	mi 3
Danice 1	Herceg Novi 1	Kikinda 1	Mića 2
Danojlićevim 1	hvala 4	knjiga 1	Milan 1
davne 1	Hvar 1	knjige 4	Milan Šipka 1

ANALIZA DISKURSA POSVETA: prilog istraživanju formulaičkih tekstova

Milica 4	N. Mišćević 1	pismo 1	puno 1
Milica Grković 2	Novi Sad 18	plod 1	R 1
Miloš Đ 1	novom 1	po 2	R. Marojević 1
Milutin Pavlov 1	Novom Sadu 6	pod 1	rada 1
Mima Ružičić 1	novosadske 1	podršku 2	Radimir Rakić 1
Miodrag 2	novu 1	podseti 1	radova 1
Miodrag Radović 1	NS 4	pohvala 1	radu 1
Mira Jocić 1	N. Sad 14	pokušaj 1	Ranko 1
Mirjana Jocić 2	N. Radlović 2	polju 1	razgovaramo 1
mirne 1	njen 1	pomoć 2	razreda 1
Miroslav 1	njenima 1	pomoći 2	razredni 1
mislio 1	njeno 1	pomući 1	razveselila 1
mnogopoštovanoj 1	njenom 1	ponešto 1	RB 1
mojih 1	njih 1	ponovo 1	reči 2
mojoj 1	o 5	poslednjih 1	rečnik 1
može 2	objaviti 1	poštovana 2	Redep 1
mu 1	očekivanjem 1	poštovanje 1	Relje 1
mudroj 1	od 19	poštovanjem 10	retkih 1
muzikom 1	odaberem 1	poštovanoj 6	rođendana 1
na 11	odličnim 1	povodom 1	rub 1
Nade R 1	odlično 1	povukla 1	s 16
nadi 1	odmet 1	pozadine 1	S. Konstantinović
nagraduje 1	oduvek 1	pozdrav 1	Vilić 1
najbolje 1	oko 1	pozdrava 1	S. Savić 2
najboljim 1	oktobarske 1	prave 1	sa 19
najlepše 4	ona 1	pravo 1	šaljem 1
najlepšim 2	onda 1	pred 1	samo 3
najpotrebnija 1	onih 1	predavanja 1	samo 2
najsrdačnije 3	ono 3	Predrag Piper 1	Sara 1
nakon 1	onog 1	pregršt 1	saradnički 1
napišem 1	osećanjima 1	prema 1	saradnje 1
nas 2	Oslo 1	prevodom 1	saradnjom 1
naše 2	osnovne 1	prezime 1	saradnju 3
našim 1	osobitim 2	prijateljici 2	Sari 1
naslov 1	osobu 1	prijateljski 15	Sava Babić 3
našoj 1	ostalo 1	prijateljskim 1	savet 1
nastavljanje 1	Otrin Iko 1	prijateljstvo 1	Savić 5
nastavnički 1	otvorenim 1	prijateljstvom 1	saznao 1
Nataša 1	ova 2	prijatelju 1	se 6
natrag 1	ovaj 1	primer 1	Sead Škrijelj 1
nauke 1	ovde 1	Priština 1	sećanja 1
NaumDimitrijević1	ove 3	problem 1	sećanjem 1
ne 2	ovo 1	pročita 1	sedamdesetih 1
nečiste 1	ovom 1	prof. dr Svenki 1	senci 1
neprekidno 1	pada 1	prof. dr Svenki Savić 1	septembar 1
nestanka 1	Pavica 1	prof. Svenki dr Savić 1	sestri 4
neumornoj 1	Pavle Ivić 1	profesorici 3	šetam 1
Nevelklovski 1	Pavle Milenković 1	profesorki 4	šezdesetih 1
Nevena 1	pažnje 2	profesoru 3	shvaćena 1
ni 1	Pera Milosavljević1	propasti 1	sigurne 1
nije 3	pesme 1	provejava 1	simpatiji 1
nikad 2	Petar Milosavljević3	pružili 1	šinjala 1
Nila 1	PetkoVP 1	prvih 1	škole 1
Niš 3	Pirot 1	psovanja 1	Slavno Gordić 1
novi 1	piše 1	psovkama 1	Slobodan 1

SVENKA SAVIĆ

Slobodanka 1	Svenki Vasiljev 1	upamtiti 1	Vladislava 1
službi 1	Svenki Vasiljev–Savić 1	uploviti 1	vode 1
Smiljka 1	Svenku 1	upravo 1	voli 1
smislom 1	svesrdnoj 1	uslovom 1	VPŠ 1
Sombor 1	svetlosti 1	uspešan 1	vračaju 1
spasenju 1	T Bekić 1	uspomenu 2	vrednost 1
spreamam 1	Tadej 1	uvažavanje 1	vreme 2
srca 2	takav 1	uvažavanjem 1	vremenske 1
srdačno 38	tako 1	uvek 2	W Dresslerom 1
srdačnu 1	tebe 1	uveri 1	za 25
sreće 1	temama 1	uz 3	zaboravljeno 1
srećna 1	temu 1	uzmem 1	zadovoljstvom 3
srećni 1	Terezije 1	V. Mihajlović 1	zahvaljujem 1
SS 1	težimo 1	V.D. - R. 1	zahvalna 1
SSS 1	ti 3	V.N. Ilanović 1	zahvalnošću 3
SSSR 1	tihi 1	Vam 2	zahvalnost 3
Stana 1	to 2	Vas 1	zahvalnosti 3
starešina 1	tome 1	Vasiljev Svenku 1	zajednički 1
ste 1	Tomislav Žigmanov 1	važnu 1	zanemari 1
Štefica 1	tragalačkoj 1	već 1	zanimljiv 1
što 6	tragove 1	većnu 1	zatomljenog 1
Stojanu 2	traje 1	velikoj 2	zavičaj 1
Stojanu Savić 1	trajni 1	Velje 1	zavolela 1
stranica 1	treba 1	veoma 1	znak 6
struke 1	trenutka 1	Vera 1	Zoran Rašković 1
stvaraocu 1	trio 1	Vera Mirković 1	zreo 1
susrete 1	trojica 1	Vera Vasić 2	želja 1
sustanarki 1	Tvrtko 2	verovala 1	željama 4
Šustrijan Miroslava 1	u 24	verovatno 1	željom 4
sve 4	učenicu 1	veruje 1	ženi 1
Svenka 4	učenje 1	veselih 1	živaca 1
Svenka Savić 1	učesnika 1	Vesna 3	življe 1
Svenki 84	učila 1	Vesna Polovina 1	život 1
Svenki S. 2	učitelj 1	videlo 1	Žolt Lazar 1
Svenki Savić 31	učiteljici 1	VIIb 1	
Svenki Savić	unekoliko 1	više 1	
rođ.Vasiljev 1	uočim 1	vladanje 1	

Literatura:

Svenka Savić, *Analiza diskursa*, Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Novi Sad, 1993.

Svenka Savić, *Diskursne osobine izjave naučešća*, Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku, XL/2, Novi Sad, 1997, str. 259 - 266.

Svenka Savić

DISCOURSE ANALYSIS OF THE INSCRIPTIONS:
a contribution to the research of the formulaic texts

Summary

The paper deals with the interdisciplinary analysis of the inscriptions. The term *inscription* has been defined as a handwritten text on a book or printed work presented as a gift to another person. The author points out that there are almost no data about the inscriptions in our sources. The author has analyzed this type of text dedicated to the same, female person during the last fifty years (from 1954 to 2004) written by the different people and in various foreign languages (above all in English, German and Russian). The body of the researched texts consists of 135 inscriptions. The unit of the analysis is a handwritten inscription consisting of four major parts: of the identification of the person who received the inscription, the relationship between the person who sent and the one who received the inscription, the identification of the author of the inscription, the data about the place and time of its writing.

The author has analyzed the parts of the texts as well as their syntactic and lexical features on which basis she suggests certain rules of the writing this type of texts. The results have been presented in an interdisciplinary way according to the cultural environment and social circumstances that influenced them significantly. The meaning of the texts has been researched on the basis of the linguistic and non linguistic elements. It has also been pointed out that there is a significant difference between the texts written by male and female persons as well as that the structure of the text is almost the same regardless of the fact that they have been written during the last fifty years (which was expected since the texts are formulaic and have almost the same pattern like the texts of greeting, of expressing condolences etc). It has been concluded that the texts of inscription depend on the interaction between the textual and non textual parts of the text.